

Додаток
рішення виконавчого комітету
Великодимерської селищної ради
від 31 травня 2022 року № 96

ПОЛОЖЕННЯ
про консультаційні пункти з питань
цивільного захисту на території Великодимерської селищної
територіальної громади

I. Загальні положення

1.1. Це Положення визначає єдині вимоги до порядку створення та організації роботи консультаційних пунктів з питань цивільного захисту на території Великодимерської селищної територіальної громади.

Консультаційні пункти з питань цивільного захисту на території Великодимерської селищної територіальної громади (далі - консультаційні пункти) є осередками просвітницько-інформаційної роботи і поширення знань серед населення відповідної адміністративної території з питань захисту та дій у надзвичайних ситуаціях. Консультаційні пункти забезпечують виконання завдань з навчання населення, незайнятого у сфері виробництва та обслуговування, захисту та діям в умовах надзвичайних, несприятливих побутових або нестандартних ситуацій.

1.2. Діяльність консультаційних пунктів організовується відповідно до вимог Кодексу цивільного захисту України та інших нормативно-правових і організаційно-розпорядчих актів, що регламентують підготовку населення до дій у надзвичайних ситуаціях.

1.3. Мережа консультаційних пунктів на адміністративній території Великодимерської селищної територіальної громади створюється рішенням виконавчого комітету Великодимерської селищної ради (далі – Виконком).

1.4. У повсякденній діяльності консультаційні пункти керуються цим Положенням.

Положення консультаційного пункту розробляється відповідно до вимог нормативних актів та Примірного положення начальником відділу з питань цивільного захисту, надзвичайних ситуацій, мобілізаційної та правоохоронної діяльності та затверджується рішенням виконавчого комітету Великодимерської селищної ради.

1.5. Загальне керівництво консультаційними пунктами здійснює селищний голова.

1.6. Безпосередня відповідальність за організацію роботи консультаційних пунктів покладається на відділ з питань цивільного захисту, надзвичайних ситуацій, мобілізаційної та правоохоронної діяльності та старост.

1.8. Консультаційно-методична допомога з організації роботи консультаційних пунктів здійснюється педагогічними працівниками територіальних курсів, навчально-методичних центрів цивільного захисту та безпеки життєдіяльності (далі - курси, центри).

II. Завдання консультаційних пунктів та їх кадрове забезпечення

2.1. Головними завданнями консультаційних пунктів є:

участь у підготовці населення, незайнятого у сфері виробництва та обслуговування, з питань захисту та дій у надзвичайних ситуаціях за тематикою консультацій, рекомендованою ДСНС України;

сприяння розвитку громадської свідомості щодо особистої та колективної безпеки;

підвищення рівня морально-психологічного стану громадян в умовах загрози і виникнення надзвичайних ситуацій.

2.2. Відповідно до покладених на них головних завдань консультаційні пункти забезпечують:

доведення до непрацюючого населення правил та рекомендацій щодо:

- дій в умовах надзвичайних ситуацій та проявів терористичних актів;

- застосування засобів індивідуального та колективного захисту;

- надання першої медичної само- та взаємодопомоги постраждалим;

- поведінки в несприятливих побутових і нестандартних ситуаціях;

- забезпечення особистої та колективної безпечної життєдіяльності в різні пори року;

- створення умов для самостійного вивчення населенням матеріалів посібників, пам'яток, іншого друкованого навчально-інформаційного матеріалу, перегляду та прослуховування спеціального циклу теле- та радіопередач;

- надання інформації населенню щодо прав та обов'язків громадян України у сфері цивільного захисту;

- участь в інформаційно-просвітницькій роботі та пропаганді знань серед населення з питань заходів цивільного захисту, які сплановані та проводяться у громаді, а також роз'яснення правил поведінки та дій в умовах виникнення надзвичайних, несприятливих побутових або нестандартних ситуацій (організація та участь у виставках, змаганнях, оглядах-конкурсах, бесідах, вікторинах, виступах по радіо та телебаченню, поширення друкованої, аудіо- та відеопродукції тощо);

- участь у роботі селищної ради та громадських організацій із забезпечення високого рівня морально-психологічного стану непрацюючого населення в умовах загрози та при виникненні надзвичайних ситуацій, а також при ліквідації їх наслідків;

- доведення до мешканців конкретних повідомлень, що стосуються участі населення у заходах цивільного захисту за місцем проживання (дій за попереджувальним сигналом «Увага всім!», при проведенні евакуаційних заходів, інформації про місця знаходження захисних споруд цивільного захисту, пунктів видачі засобів індивідуального захисту тощо);

- постійне вивчення та освоєння передового перспективного досвіду щодо форм і методів просвітницько-інформаційної роботи та пропаганди знань;

- створення та удосконалення необхідної навчально-матеріальної бази.

2.3. Крім осіб, які безпосередньо відповідають за роботу консультаційних пунктів, до проведення просвітницько-інформаційної роботи і пропаганди знань цивільного захисту серед населення можуть залучатися (за їх згодою) активісти з числа ветеранів цивільного захисту, викладачі нормативних дисциплін «Безпека життєдіяльності» та «Цивільний захист» вищих навчальних закладів, а також студенти старших курсів вищих навчальних закладів, медичний персонал, громадяни, які раніше успішно пройшли повний курс навчання та мають необхідну підготовку.

2.4. Особа, яка безпосередньо організовує роботу консультаційного пункту, відповідає за планування заходів, які проводяться на пункті, зміст та своєчасне оновлення наочної інформації, організацію роботи консультантів з числа активістів цивільного захисту, стан навчально-матеріальної бази та зобов'язана:

розробляти та вести плануючі, облікові та звітні документи;

організовувати проведення консультацій з питань захисту та дій в умовах надзвичайних ситуацій за порядком та в обсязі, установленому наказом керівника організації, органу влади;

проводити інструктаж консультантів;

забезпечувати необхідною літературою та приладами мешканців, які побажали самостійно вивчати питання щодо їх захисту та правильних дій в умовах надзвичайних ситуацій;

вести облік заходів, проведених з навчання непрацюючого населення у закріплених за пунктом населених пунктах громади;

складати звіти про виконання плану роботи пункту і представляти їх керівникові організації, органу влади;

складати заявки на придбання навчального і наочного приладдя, технічних засобів навчання, літератури, вести їх облік, зберігання та своєчасне списання;

стежити за станом та порядком у приміщеннях, які використовуються для забезпечення консультаційної роботи;

брати участь у заходах просвітницько-інформаційної роботи з пропаганди знань серед населення з питань захисту та дій в умовах надзвичайних ситуацій;

підтримувати постійну взаємодію з питань навчання з органами управління з питань надзвичайних ситуацій та курсами, центрами.

2.5. Особа, яка безпосередньо організовує роботу консультаційного пункту, у встановлений термін проходить підготовку на територіальних курсах центру.

III. Матеріально-технічне забезпечення діяльності консультаційних пунктів

3.1. Навчальну матеріально-технічну базу консультаційного пункту з питань цивільного захисту на території Великодимерської селищної територіальної громади складають:

інформаційно-довідковий куток з питань цивільного захисту, що забезпечує доступне доведення до мешканців певної території необхідної

інформації з питань цивільного захисту та повідомлень, розроблених на основі аналізу особливостей місцевих умов та ймовірних місцевих небезпек, які можуть спричинити надзвичайні ситуації;

окреме приміщення, призначене для проведення роз'яснювальної консультаційної роботи щодо дій в разі виникнення аварій, катастроф, стихійних лих, імовірних для конкретної території та надання практичної допомоги населенню у самостійній підготовці за спеціальними програмами підготовки населення до дій у надзвичайних ситуаціях, які рекомендовані МНС та відпрацьовані з врахуванням місцевих умов, особливостей регіону і оснащене для цього наочними засобами навчання, спеціальною літературою, навчальними посібниками та іншим майном, необхідним для навчання.

3.2. Засоби обладнання та оснащення консультаційного пункту повинні відповідати сучасним вимогам теорії та практики захисту населення і територій від надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру.

Кожний відвідувач пункту повинен мати можливість отримати конкретну та вичерпну інформацію про ймовірні надзвичайні ситуації у районі його проживання, місця укриття та маршрути проходження до них, про адреси пунктів видачі засобів індивідуального захисту, порядок евакуації тощо.

3.3 Інформаційно-довідковий куток з питань цивільного захисту є обов'язковим елементом консультаційних пунктів на території Великодиммерської селищної територіальної громади у вигляді окремого стенду з тематично оформленими планшетами.

Інформаційно-довідкові куточки розміщуються у легкодоступних для огляду місцях з масовим перебуванням людей адміністративного приміщення організації (коридори, вестибюлі тощо).

3.4 Тематичний зміст планшетів інформаційно-довідкового куточка викладається зрозуміло, наочно, вкрай лаконічно, за розміром шрифту, що забезпечує його легке застосування, та включає:

Пам'ятку щодо порядку зв'язку з екстреними службами, які діють за скороченими телефонними номерами (101, 102, 103, 104 тощо);

карти-схеми зони відповідальності старост і виконавчого комітету з інформацією про імовірні загрози техногенного характеру (аварій, катастроф на потенційно небезпечних підприємствах), наслідки яких можуть негативно впливати на життєдіяльність населення;

сигнали цивільного захисту (порядок оповіщення населення) в разі виникнення аварії, катастрофи або стихійного лиха, дії населення з отриманням таких сигналів або інформації;

рекомендації щодо засобів захисту від впливу небезпечних факторів імовірних загроз техногенного характеру та правил поведінки під час виникнення аварій та катастроф;

інформацію про імовірні загрози природного характеру (стихійні лиха);

відповідно до пори року, наслідки яких можуть негативно впливати на життєдіяльність населення, що мешкає на території громади та рекомендації щодо засобів захисту від впливу небезпечних факторів імовірних сезонних загроз природного характеру і правил поведінки під час стихійного лиха;

схему розміщення захисних споруд цивільною захисту, закріплення мешканців житлових будинків за захисними спорудами, маршрути висування населення до них, порядок отримання населенням засобів індивідуального захисту;

порядок проведення евакуації населення із схемою розміщення та адресами збірних евакуаційних пунктів, рекомендації щодо готовності населення до проведення евакуаційних заходів;

розклад роботи консультаційного пункту та порядок отримання консультаційної допомоги з питань цивільного захисту.

3.5. Для тематичного оформлення приміщення консультаційного пункту використовуються:

навчально-наочні посібники (плакати, стенди);

спеціальна навчальна література;

технічні засоби навчання;

навчальне майно.

Крім того, для більшої наочності зон розповсюдження небезпечних факторів імовірних аварій на потенційно небезпечних об'єктах, роз'яснення заходів цивільного захисту щодо укриття населення у захисних спорудах, його евакуації та екіпірування засобами захисту можуть застосовуватися макети місцевості.

3.6. Навчально-наочні посібники (плакати, стенди) розміщуються на стінах приміщення консультаційного пункту та можуть містити, з урахуванням місцевих особливостей, інформаційні матеріали наступного змісту:

структура єдиної державної системи цивільного захисту (склад органів цивільного захисту, обов'язки центральних та місцевих органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування щодо цивільного захисту населення і територій від надзвичайних ситуацій);

права і обов'язки громадян щодо захисту населення і територій від надзвичайних ситуацій, обов'язки дорослого населення щодо захисту дітей;

правила особистої, пожежної та техногенної безпеки;

класифікація надзвичайних ситуацій;

хімічна безпека;

радіація;

електричний струм;

увага - газ;

розлив ртуті;

пожежа;

землетрус;

обмороження;

безпека на воді;

безпека руху;

безпека переходів;

застарілі боєприпаси;

тероризм;

безпека у лісі;

безпечна прогулянка у лісі;
ураган;
повінь;
блискавка;
ожеледиця;
життєзабезпечення населення в надзвичайних ситуаціях;
засоби захисту органів дихання і шкіри (засоби індивідуального захисту);
евакуація населення;
укриття населення в захисних спорудах;
медичний захист;
дозиметричний і хімічний контроль;
оповіщення та інформування;
інші інформативні матеріали, які розкривають зміст заходів захисту населення і територій відповідного регіону.

3.7. Спеціальна навчальна література, призначена для самостійної роботи відвідувачів консультаційного пункту, повинна бути представлена:

навчальними посібниками з питань цивільного захисту;
виписками із законодавчих та нормативних актів з питань захисту населення і територій та безпеки життєдіяльності;
пам'ятками та рекомендаційними брошурами з питань охорони життя і здоров'я людини у надзвичайних, несприятливих побутових або нестандартних ситуаціях;
підшивками спеціалізованих журналів і газет.

3.8. Технічні засоби навчання: телевізор, відеоапаратура, комп'ютер з електронною базою спеціалізованих видань та доступом до мережі Інтернет, прийомні пристрої дротового та ефірного мовлення тощо.

3.9. Навчальне майно: засоби індивідуального захисту, які рекомендовані для застосування на території чи об'єкті, що обслуговується пунктом; засоби пожежогасіння; засоби надання першої медичної допомоги; медичні муляжі та багатофункціональні тренажери для навчання навичкам надання першої допомоги; радіометри та дозиметри побутові.

Кількість зразків навчального майна консультаційного пункту визначається місцевими умовами.

3.10. Обов'язки із розроблення та впровадження стенду інформаційно-довідкового кутка та навчально-наочних посібників приміщення консультаційного пункту (далі - навчально-наочні посібники) покладаються на селищного голову.

3.11. Матеріальні та фінансові витрати, пов'язані з виділенням та утриманням приміщень консультаційного пункту, їх обладнанням та оснащенням необхідною навчальною матеріально-технічною базою здійснюються за рахунок місцевого бюджету.

IV. Організація роботи консультаційних пунктів

4.1. Робота консультаційних пунктів організовується за річним планом роботи пункту згідно із Планом основних заходів цивільного захисту Великодимерської селищної територіальної громади.

4.2. У річному плані визначаються основні заходи консультаційної та просвітницько-інформаційної роботи з пропаганди знань серед населення з питань захисту та дій у надзвичайних ситуаціях, а також заходи щодо удосконалення навчально-матеріальної бази пункту.

Плани роботи консультаційних пунктів розробляється та підписується особою, яка безпосередньо відповідає за його роботу, погоджується з начальником відділу з питань цивільного захисту, мобілізаційної та правоохоронної діяльності і затверджується селищним головою.

Консультаційна робота з питань цивільного захисту та безпеки життєдіяльності працівниками пункту здійснюється згідно з графіком їх роботи на місяць.

4.3. Навчання населення, не зайнятого у сфері виробництва та обслуговування, здійснюється шляхом:

проведення консультацій з питань захисту та дій в умовах можливих надзвичайних ситуацій за рекомендаціями щорічних організаційно-методичних вказівок з навчання населення начальника цивільного захисту відповідного регіону;

проведення інформаційних та агітаційних заходів (бесід, лекцій, вечорів питань і відповідей, показів діафільмів, відеофільмів тощо);

розповсюдження та читання пам'яток, листівок, посібників, прослуховування радіопередач, перегляд та прослуховування спеціальних відео-та аудіо матеріалів з тематики захисту населення;

забезпечення умов для самостійного вивчення населенням правил поведінки та дій в умовах надзвичайних ситуацій за рекомендованою працівниками пункту літературою та за їх консультаційною допомогою;

проведення представницьких заходів (днів професійних свят, змагань, оглядів-конкурсів тощо);

участі у тренуваннях з цивільного захисту та захисту від надзвичайних ситуацій.

4.4. Консультаційні пункти можуть використовуватися для доведення до мешканців конкретних повідомлень, що стосуються їх участі у заходах цивільного захисту за місцем проживання (дій за попереджувальним сигналом «Увага всім!», при проведенні евакуаційних заходів, укритті у захисних спорудах, видачі засобів індивідуального захисту тощо).

4.5. При проведенні консультацій на пунктах обов'язково надається інформація про потенційну небезпеку, що характерна для місць проживання населення та методи реагування на неї. Особливу увагу необхідно звертати на громадян, які проживають поряд з потенційно небезпечними об'єктами, а також на дітей і соціально незахищені верстви населення.

Керівники потенційно небезпечних об'єктів надають через консультаційні пункти постійну та оперативну інформацію населенню, яке проживає в зонах можливого ураження, про стан їх захисту, методи й способи забезпечення безпеки при аваріях.

4.6. Для проведення консультацій залучаються працівники консультаційного пункту, селищної ради, консультанти з числа активістів цивільного захисту, які пройшли підготовку на курсах, в центрах. З медичних тем та питань психологічної підготовки для проведення занять залучаються працівники органів охорони здоров'я.

4.7. Робота персоналу пункту організовується таким чином, щоб кожен його відвідувач у будь-який час міг отримати вичерпну інформацію (роз'яснення) щодо питань гарантованого забезпечення захисту та порядку його дій в умовах надзвичайної ситуації.

На забезпечення цієї вимоги на консультаційному пункті постійно повинен бути працівник (консультант), здатний конкретизувати положення інформації стендів (довідкової літератури, нормативних документів), а також список контактних телефонів консультантів - фахівців у відповідній галузі знань з цивільної безпеки.

4.8. Просвітницька робота та пропаганда знань серед населення з питань захисту та дій у надзвичайних ситуаціях спрямовується на підготовку громадян до дій при виникненні надзвичайних ситуацій, зокрема: особливостей поведінки у різні періоди року, поведінки на воді, на дотримання правил пожежної безпеки, санітарно-гігієнічних норм, при виникненні епідемій, епізоотій, отруєнь тощо.

4.9. Основна увага при навчанні населення звертається на морально-психологічну підготовку, умілі дії у надзвичайних ситуаціях, характерних для місць його проживання, на виховання у громадян почуття високої відповідальності за свою підготовку та підготовку своєї родини до захисту у надзвичайних ситуаціях.

4.10. Основними організаційно-розпорядчими документами, які повинні бути на консультаційному пункті, є:

рішення виконавчого комітету Великодимерської селищної ради про створення консультаційних пунктів на території громади;

положення про консультаційні пункти;

план роботи пункту на рік;

графік надання консультацій з питань цивільного захисту працівниками консультаційного пункту;

журнал обліку консультацій.

4.11. Звітність про роботу консультаційних пунктів надається начальнику відділу з питань надзвичайних ситуацій, цивільного захисту, мобілізаційної та правоохоронної діяльності за формою, змістом та у терміни, які встановлено Табелем термінових та строкових донесень з питань цивільного захисту.

**Керуюча справами
виконавчого комітету**

Юлія МОСКАЛЕНКО